

Forum for Natur og Friluftsliv - Sør-Trøndelag

Sandgata 30, 7012 Trondheim

Tlf.: 91369378 E-post: sor-trondelag@fnf-nett.no

Rennebu kommune
postmottak@rennebu.kommune.no

Dato: 22.04.2013

Uttalelse om planprogram for kommuneplanen i Rennebu kommune

Legg til rette for bedre folkehelse

I Norsk Monitor fra 2011 kan man lese at tre av fire av de mest populære fysiske aktivitetene er friluftaktiviteter. 66 % av befolkningen går minst en fottur i skog og mark i måneden under sesong, som gjør det til den klart mest populære aktiviteten. På andre plass kommer skiturer i skog og fjell med 41 %. Deretter kommer styrketrening fulgt av fotturer på fjell og vidde. Femteplassen inntas av en aktivitet som er nærliggende friluftsliv på grunn av at de fleste foretrekker å utøve den i naturen: jogging i mosjonshensikt. På sjette plass er en aktivitet som kan være friluftsliv: Sykling på tur og til jobb, fulgt av enda en aktivitet som utøves i naturen: Langrenn.

Friluftsliv er ikke bare et mangfold av aktiviteter som gjør at mange rører på seg mer i dag, det er i tillegg den aktivitet som flest oppgir at de skulle kunne tenke seg å starte med. I en undersøkelse spurte man hvilken aktivitet respondentene helst skulle kunne tenke seg å starte med eller utøve i større omfang¹: 64 % svarte fysisk aktivitet i naturen, 19 % trene på treningsstudio og 15 % idrett.

Statistikken over viser at friluftslivet er viktig for folkehelsen, både hva friluftslivet gjør allerede i dag og potensialet å få med de som ikke er aktive. En kommuneplan må legge opp til at alle innbyggere har mulighet å bedrive friluftsliv i nærområdet. Det er viktig både for folkehelsen og for at innbyggerne skal trives, men også på grunn av at helsereformen legger stor vekt på forebygging og at kommunene har fått et større ansvar.

Synergieffektene av friluftsliv er mange. Friluftsliv skaper fysisk aktivitet, opplevelser, sosialt fellesskap, frivillighet og bolyst. Friluftsliv er gratis / billig og tilgjengelig for mange. Undersøkelser viser at både de med høy og lav sosioøkonomisk status ønsker å bedrive friluftsliv for å bli mer aktive². Å komme ut i rolige støyfrie omgivelser er avstressende, så det blir en helseeffekt, selv under de aktivitetene som ikke innebærer stor fysisk aktivitet.

Bevar naturområder

Når man diskuterer folkehelse har man ofte et stort fokus på hvordan man kan bidra økonomisk til anlegg og tiltak. Hva man ikke må glemme i en kommuneplan er alle anlegg for friluftsliv som vi har allerede. Et naturområde nært et tettsted er et anlegg for friluftsliv, samme sak gjelder de litt større naturområdene i Rennebu som brukes til dagsturer og helgeturer.

---

¹ Synnovate oktober 2010

² SINTEF 2009

Hvor viktige naturområdene er for folkehelsen blir ofte glemt når man skal avklare arealsaker. De fleste er enige i at vi trenger mer friluftsliv for å kutte utgiftene til sykehusene, men når man diskuterer hvor et nytt boligfelt eller industriområde skal plasseres er det friluftslivets anlegg som man ofte tar først. Det er ikke bare når turområder forsvinner som det har effekt på hvor mye vi går på tur, når det kommer nye inngrep i et område blir opplevelsen redusert, selv om man fortsatt kan gå en tur på samme sted. Den reduserte opplevelsen kan gjøre at man ikke kommer seg ut like ofte, naturopplevelsen og rolige omgivelser er en av de viktigste motivasjonsfaktorene for å komme seg ut i naturen.

I tillegg til å legge til rette til mulighet for alle å komme seg ut i naturen i nærområdet må kommuneplanen legge opp til at man lettere kan få folk å røre på seg i hverdagen. Det trengs flere sikre gang- og sykkelveier til og fra boliger, barnehager, skoler, arbeidsplasser, butikker og trening. Det er ikke bare viktig for folkehelsen, men også viktig for miljøet og for de som ikke har råd til å bruke bil.

Å bevare natur er ikke bare viktig for folkehelsen. Det er også viktig for biologisk mangfold. En femtedel av alle norske arter er med på rødliste, 85 % av dem er negativt påvirket av arealendringer. Skal vi snu denne utviklingen må man prioritere å ta til vare arealer som er viktige for det biologiske mangfoldet.

Energisparing

Den store trusselen mot naturområder i Sør-Trøndelag er energianlegg. Vann- og vindkraftanlegg som skal produsere mere energi og kraftlinjene som skal transportere den økte energimengden betyr store tap av naturområder. 40 % av den inngrepsfrie naturen som gått tapt de siste årene har gått tapt på grunn av energianlegg. I forhold til mange andre kommuner i Sør-Trøndelag er det lite natur i Rennebu som planlegges å gå tapt på grunn av kraftlinjer og vindkraft. Rennebu kan likevel påvirke utviklingen i områder som brukes av kommunens innbyggere gjennom å kutte på energibruket og dermed minske behovet for mer strømproduksjon og kraftlinjer. Det er derfor viktig at man tar opp det i planen. Vi mener at kommunen burde gå foran standarder for energibruk i bygninger og sette krav om lavere energibruk enn hva standarden sier.

Med bakgrunn av det vi skrevet over mener vi at man må:

- **Legge til folkehelse og tilgang til arealer i samfunnsdelen som et viktig fokusområde.**
- **Legge til at kommunen skal spare energi i egen virksomhet og legge til rette for at også innbyggerne gjør det.**
- **Sette krav på energibruk i nye bygg i arealplanen.**
- **Det er positivt at man skal utrede hvordan arealplanen ivaretar mulighetene å bedrive friluftsliv.**

Uttalelsen støttes av: FIVH-Trondheim, Naturvernforbundet i Sør-Trøndelag, Norges Jeger og Fiskerforbund i Sør-Trøndelag, Norsk Botanisk forening Trøndelagsavdelinga, Norsk Ornitologisk Forening avdeling Sør-Trøndelag, Syklistenes Landsforening, Trondhjems Turistforening og Trondheim Turmarsjforening.

Staffan Sandberg
Fylkeskoordinator
FNF Sør-Trøndelag